

לו ערב למטה שיסכים להיות ערב בעדו יחד עם הקב"ה וכך ימשיך עוד להאריך ימים.

רבי יהודה ורבי יצחק תמחו מהשגתו של הינוקא בכו ובירכו אותו

כִּי־יִזְכָּרְךָ, אֶסְתִּים עֵינָיו רָגַעַת הָדָא כיון שסיים הינוקא לברך סגר את עיניו רגע אחד, **לְבַתָּר פָּתַח לִזְנוּן, אָמַר חֲבַרְיָא, שְׁלוֹם לְכוּן מַרְבוּן טַב, דְּכָל עֲלָמָא דִּילִיָּה הוּא** אחר כך פתח את עיניו ואמר חברים, שלום לכם מרבון הטוב שכל העולם שלו הוא. **תְּוֹוְהוּ, וּבְכוּ, וּבְרִיכוּ לִיָּה** תמחו רבי יהודה ורבי יצחק מהשגתו בכו ובירכו אותו. **בְּתוּ תְּהוּא לִילִיָּא. בְּצַפְרָא** (דף קפ"ח ע"א) **אֶקְדִּימוּ וְאִזְלוּ** לנו באותו הלילה בבית הינוקא ובבוקר השכימו והלכו לדרכם. **כַּד מָטוּ לְגַבִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן, סָחוּ לִיָּה עוֹבְדָא** כשהגיעו לרשב"י סיפרו לו את כל המעשה.

אור הרשב"י

הוא ערב להביאו איתו למעלה. אשרי חלקו של רבי יצחק שזכה להתחבר לחיי הנצח "חיים עד העולם" יחד עם רשב"י זיע"א. וכידוע כי רשב"י בסיום דבריו באידרא זוטא טרם הסתלקותו אמר "כי שם ציוה ה' את הברכה" ולא סיים לומר חיים עד העולם עד דאשתכחו מילוי והיינו שלא אמר את המילה חיים בפיו לבד אלא הצטרף כל כולו לחיים הנצחיים חיים עד העולם. אשרי יולדתו ואשרי העם הלומדים תורת רשב"י ואשרי העומדים על סודו ה' יזכנו להיות מהם אנו וזרענו וזרע זרענו עד עולם.

מהעולם וכשהגיע לפתח ביתו של רשב"י ראה רשב"י את מלאך המוות ואסר עליו ליכנס אל ביתו ורק רבי יצחק נכנס, ואז עמד רשב"י בתפילה לפני הקב"ה שישאיר לו את רבי יצחק שהוא אחד מבני החבורה הקדושה שבעה עיני ה' בחבורת רשב"י זיע"א ויצא קול מהשמים שנתקבלה בקשתו וכשיעלה רשב"י למעלה יעלה איתו גם את רבי יצחק. כמבואר כל זה בזהר פרשת ויחי (דף ריח א). ובתחילת האידרא זוטא איתא שבאותו היום שהיה צריך רשב"י להסתלק מהעולם אמר לרבי אלעזר שילך לקרא לרבי יצחק ויאמר לו שיסדר צוואתו לבני ביתו, ויבא אליו כי

תָּוָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר בַּר טַנְרָא תְּקִיפָא אִיהוּ, וְיָאוּת
 הוּא לְבַךְ תַּמְדָּה רַשְׁבִּי וְאִמַר סַלַע חֻזַק הוּא וְרַאוּי הוּא לְכַךְ, וְיִתִיר מִמָּה
 דְּלֹא חָשִׁיב בַּר נֶשׁ וְגַם רַאוּי הוּא לְיוֹתֵר מִכַּךְ מִמָּה שְׁלֹא חָשַׁב אָדָם לְהַשִּׁיג כַּעֲיִן
 זֹה, בְּרִייה דְרַב הַמְּנוֹנָא סָבָא הוּא כִּי בְנוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוֹנָא סָבָא הוּא
 וּבּוֹדָאֵי הַמְּשִׁיךְ לוֹ אֲבִיו נִשְׁמָה קְדוּשָׁה וּמַעֲוֵלָה מֵאֹד [ד9], אֲזִדְעֹזַע רַבִּי אֶלְעָזָר,
 אָמַר, עָלִי לְמִיּהָךְ לְמַחְזִי לְהַהוּא בּוֹצִינָא דְדָלִיק. הַזְדַּעֲזַע
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר עָלִי לִלְכַת לְרֵאוּת אֶת אוֹתוֹ הֵנֶר הַדּוֹלֵק וּמֵאִיר כֶּךְ אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, דָּא לָא סָלִיק בְּשָׂמָא בְּעֶלְמָא זֶה הֵינּוּקָא לֹא יַעֲלָה וְיִתְפַּרְסֵם
 שְׁמוֹ בַּעֲוֹלָם כִּי לֹא יֵאָרִיךְ יָמָיִם, דְּהָא מְלָה עֲלָאָה אֵית בֵּיהּ כִּי יֵשׁ בּוֹ
 נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה. וְרָזָא אִיהוּ, דְּהָא נְהִירוֹ מְשִׁיחוֹ (מְשִׁיכוֹ) דְּאֲבוּי
 מְנַהֲרָא עֲלֵיהּ וְסוּד הוּא כִּי יֵשׁ בּוֹ אֹר מִשְׁמַן אֲבוּי שְׁמֵאִיר עֲלִיוֹ וְהֵינּוּ שְׁנִשְׁמַת אֲבוּי

אור הרשב"י

הדרכים האחרים כי נפש האב יש לה קורבה,
 ומטעם זה הבא להוליד בן כשר צריך תשובה
 ודאי וקדושה נוספת.
 ומה שאמר משיחו דאבוי מנהרא עליה וכו'
 זהו סוד העיבור שיתעבר נפש האב בנפש
 הבן להשלים תורה ומצוות שחסר לו
 ולשלמות הבן וזה על ידי היחס אשר לשניהם
 אם שניהם כשרים, על דרך שפירשנו אם
 שניהם רעים, וזה הטעם שמעוררים האב בנן
 עדן על ידי המצוה או התורה שעושה הבן
 עכ"ל.

[ד9] ז"ל הרמ"ק: מפני שיש כח באב לתת
 בבנו בעת ההולדה התעוררות רוח לפי מה
 שהוא אם טוב ואם רע, ואני מעיד בתורת
 עדות שראיתי בחור אחד שיצא מן הכלל ב'
 פעמים אחד לדת הישמעאלים ואחד לדת
 הנוצרים ואביו היה בחוקת חסידות וכשרות
 גדולה וחקרתי עליו מפי מגידי אמת וסיפרו
 לי שעל אביו עברו שתי העבירות ההם ממש
 והתעוררות אביו עשה את הדבר ההוא, ודרך
 זה לכל עבירה שיעשה האדם.

והיינו סוד אוהזים מעשה אבותיהם בידיהם
 והיינו "אבל הטאנו אנהנו ואבותינו" בזולת

רב המנונא סבא נתעברה בו, וְרָזָא דָּא לָא מִתְּפַשְׁטָא בֵּין חֲבַרְיָא

וסוד זה למה לא האריך הינוקא ימים לא נודע בין החברים.

החברים ישבו ועסקו בענין מואב ועמון ומדין

יוֹמָא חֲדָא, הוּוּ חֲבַרְיָא יִתְבִּין וּמִתְנַגְחִין אֵלֵין בְּאֵלֵין

יום אחד היו החברים יושבים ומתנגחים אלו באלו בהלכה [99], וְהוּוּ תַמָּן

רַבִּי אֱלֶעָזָר, וְרַבִּי אַבָּא הֵם סוד חכמה ובינה, וְרַבִּי חֵיִיא, וְרַבִּי

יוֹסִי שהם סוד יסוד ומלכות, וְשָׂאָר חֲבַרְיָא ושאר חברי האידרא מלבד רשב"י

שהוא שרשם בחינת הכתר והם כנגד החגתנ"ה הנכללים ביסוד ומלכות ולכן לא הזכירם

אור הרשב"י

אתמר "אני ה' הוא שמי" (ישעיה מב, ח), בסוד כל התורה היא שמותיו של הקדוש ברוך הוא, "וכבודי לאחר לא אתן" דלא יכול לאתערבא עימה קליפה, אלא בעין הדעת טוב ורע, משנה טמא וטהור, אסור ומותר, כשר ופסול. ויכוין בעיונו להסיר הקליפה הרעה שהיא הגורמת קושיות שלא יבין האדם תירוצם, ויסלקנה מעל גבי עין הדעת טוב ורע היא המשנה שפחה דמטרוניתא, ואחר כך יכוין לקשט המטרוניתא עצמה שהיא חכמת הקבלה עכ"ל ועיי במדבר קדמות מערכת הפ"א שכתב בשם החסד לאברהם (עין הקורא נהר כח ד"ז ע"ב) דאם יש לו כח לפלפל ולכוין ההלכה והוא אינו עושה הוא מחזיק הקלי' ומעמידן והוא איסור גמור עכ"ל.

[99] היינו שהיו מתווכחים ומתפלפלים זה עם זה ונקט לשון מתנגחים כיון שהיו עוסקים בבירור ניצוצות הקדושה מהחיצונים על ידי הקושיות והתירוצים ובודאי היו החיצונים מתעוררים נגד המתעסקים בעניינם (הרמ"ז). וכונתו כמו שכתוב על האריוז"ל שכאשר היה לומד הלכה ומפלפל היה יגע ומוזע לשבר כח הקליפה, ואמנם כל האיש שהוא קל לעיון מחויב לתת חלק שעה או שתי שעות ביום בעיון ההלכה, ולכוין ולתרוץ הקושיה הנופלת בפשט ההלכה, ויכוין כי אין הקליפה הרעה מצד הנחש סמא"ל עבד רע נאחות אלא בקליפה הטובה, היא משנה, מטטרוין עולם היצירה הנקרא עבד ושפחה דמטרוניתא, אבל לא במטרוניתא שהיא המוח הפנימי חכמת האמת, ונקרא עין החיים, ועליהם

הלימוד היומי

לע"נ יצחק בן צוריה ז"ל

בפרטות (הרמ"ז). **אָמְרוּ הָא כְּתִיב** שאלו והרי כתוב (דברים ב) **אֵל תִּצַר אֶת מוֹאָב וְאֵל תִּתְגַּר בָּם מִלְחָמָה וְגו'.** וכן כתוב גם לגבי עמון אל תצורם ואל תתגר בם ומבואר בגמרא הטעם לכך **בְּגִין רוּת וְנַעֲמָה, דְּהוּוּ זְמִינִין לְנַפְקָא מִנֵּיהוּ** בשביל רות אימה של מלכות ונעמה אם רחבעם שהיו עתידים לצאת מהם. **צִפּוּרָה אֵתָת מֹשֶׁה דְּהוּוּת מְמַדִּין, וְיִתְרוֹ וּבְנוֵי דְנַפְקוּ מְמַדִּין, דְּהוּוּ פְּלָהוּ זְכָאֵי קְשׁוּט עַל אַחַת פְּמָה וְכַפָּה** אם כן יש לשאול הרי ציפורה אשת משה ויתרו ובניו שיצאו ממדין והיו צדיקים על אחת כמה וכמה שלא היה צריך להרוג את כל המדיינים. **וְתוּ מֹשֶׁה דְרַבִּיאוּ לִיָּה בְּמַדִּין, וְאָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְרִידָה הוּא** ועוד שהם גידלו את משה רבנו אצלם ואם כן איך אמר לו הקב"ה למשה (במדבר לא) **נִקּוּם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמְּדִינִים אֵי הֲכִי מִשׁוּא פָּנִים אֵית בְּמִלָּה, דִּיתִיר אֵתְחִזּוּ בְּנֵי מְדִין לְשׁוּבָא מִן מוֹאָב** ואם כך הוא, זה נראה ח"ו כאילו יש משוא פנים בדבר שעמון ומואב ניצלו כולם רק בשביל ב' נשים שהיו צריכות לצאת מהם ואילו מדין שגם גידלו את משה רבנו אצלם וגם יצא מהם ציפורה ויתרו ובניו שיותר היה להם לינצל ולא ניצלו בזכותם.

רשב"י משיב שההבדל בין עמון ומואב למדין שממדין כבר נלקטו ניצוצות הקדושה

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא דָמִי מֵאֵן דְּזַמִּין לְמַלְקַט תְּיָאֲנִי, לְמֵאֵן דְּכָבֵר לְקִיט לֹזֵן השיב להם רבי שמעון בר יוחאי אינו דומה